

МОДЕРНІЗАЦІЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ: НАПРЯМИ І ПІДХОДИ

Соломія МОРОЗ

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. У сучасних умовах одним із важливих пріоритетів розвитку санаторно-курортної сфери країни є модернізація. Сьогодні перед Україною постає завдання стратегічного розвитку сфери санаторно-курортного господарства та необхідність упровадження нових більш ефективних методів його регулювання, що забезпечить зростання конкурентоспроможності українського ринку. На нашу думку, одним із таких методів є модернізація, що передбачає оновлення закладів санаторно-курортного комплексу для їх переходу на якісно новий і сучасний рівень функціонування [2].

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні напрямів модернізаційних змін у санаторно-курортному комплексі регіонів України та підходів до їх практичної реалізації.

Методи дослідження: узагальнення, аналіз і синтез.

Результати. Для успішного функціонування санаторно-курортного комплексу регіону необхідним є процес модернізації, що спрямований на створення умов, за яких можливо досягнути високих результатів не лише на українському, але й міжнародному ринку. На нашу думку, для модернізації санаторно-курортного господарства регіону доцільним є застосування таких напрямів і підходів:

1. Реконструкція наявних та будівництво нових санаторно-курортних закладів, які відповідатимуть установленим міжнародним стандартам, а також розвиток їхньої інфраструктури. Розбудова в Україні туристичної галузі, зокрема, організації оздоровчого туризму, яка б успішно інтегрувалася до міжнародних взаємовідносин і стала одним із провідних напрямів структурної перебудови економіки країни [1].

2. Формування туристичної та розважальної інфраструктури курортів (транспортне сполучення, заклади харчування, заклади культури, спорту тощо).

3. Диверсифікація діяльності санаторно-курортних закладів – акцент на розширення асортименту додаткових послуг у міжсезоння та низький сезон (із січня до середини травня та з середини вересня до грудня) на основі використання наявної інфраструктури. Оскільки санаторно-курортні заклади є частиною туристичної індустрії, основна мета диверсифікації їхньої діяльності – обслуговування відвідувачів, які прибули на курорт не лише із лікувально-оздоровчими, але й з іншими, переважно рекреаційними, завданнями.

4. Інтегрований процес формування стійкої системи санаторно-курортних підприємств на основі готельного принципу. Сучасний ринок санаторно-курортних послуг характеризується стрімким зростанням кількості оздоровчих закладів та посиленням конкуренції між ними. Тому доречною в діяльності оздоровчих закладів, на нашу думку, буде орієнтація і на короткотривалий відпочинок – тури вихідного дня.

5. Розвиток санаторно-курортного комплексу на основі кластеризації курортів. Санаторно-курортний кластер передбачає взаємодію підприємств, що займаються розробленням, реалізацією, просуванням та наданням санаторно-курортних послуг і розташовані на території курорту.

6. Промоція та формування іміджу курорту та санаторно-курортних закладів на основі участі у міжнародних туристичних виставках та ярмарках. Метою таких заходів є обмін досвідом, просування санаторно-курортних послуг, залучення іноземних інвестицій та туристів.

7. Організація міжнародних рекламних турів для представників іноземних туроператорів та туристичних фірм з метою популяризації рекреаційних можливостей курортів.

8. Проведення заходів у міжсезоння та низький сезон (конференції, семінари).

9. Співпраця санаторно-курортних закладів курорту із турагентами та туроператорами.

10. Упровадження технічних інновацій у діяльність санаторно-курортних закладів (створення вебсайтів закладів, вихід на глобальні системи онлайн-бронювання) для адаптації до вимог міжнародного ринку. Технічні інновації пов'язані з використанням нових видів обладнання та передових технологій у процесі розроблення, просування та надання санаторно-курортних послуг.

11. Інноваційний менеджмент – модернізація кадрової політики санаторно-курортних закладів. Інновації в менеджменті передбачають удосконалення процесу управління та кадрової політики санаторно-курортних закладів: регулярна професійна перепідготовка, стажування, семінари, тренінги (навики спілкування з клієнтами, навики обслуговування клієнтів, особливості етикету і т. д.), курси іноземної мови, курси підвищення кваліфікації персоналу (робота з клієнтами, стандарти обслуговування тощо) для підтвердження або підвищення кваліфікаційного рівня.

Висновки. З огляду на вищевикладене зазначимо, що модернізація дасть змогу зробити принципово новий крок у розвитку санаторно-курортного комплексу, зокрема поліпшити якість обслуговування, забезпечити підвищення конкурентоспроможності закладів, розширити застосування сучасних технологій.

Ключові слова: санаторно-курортний комплекс, санаторно-курортне господарство, модернізація, конкурентоспроможність, санаторно-курортні заклади.

Список використаних джерел

1. Колесник О. О. Оцінка стану санаторно-курортного комплексу та його впливу на розвиток туристичної діяльності країни / О. О. Колесник // Вісник Житомирського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. – 2008. – № 3. – С. 264–270.

2. Мороз С. Р. Підходи до формування модернізаційної парадигми розвитку санаторно-курортного господарства регіону / С. Р. Мороз, А. П. Голод, О. В. Бордун // Причорноморські економічні студії. – 2020. – № 59. – С. 31–35.